

CONVENIO DE COLABORACIÓN ENTRE A XUNTA DE GALICIA, A FEGAMP E SEAGA EN MATERIA DE PREVENCIÓN E DEFENSA CONTRA INCENDIOS FORESTAIS, PARA O ESTABLECIMENTO DUN SISTEMA PÚBLICO DE XESTIÓN DA BIOMASA NAS FAIXAS SECUNDARIAS

MEMORIA XUSTIFICATIVA

O director xeral da Dirección Xeral de Ordenación Forestal da Dirección Xeral de Ordenación Forestal da Consellería do Medio Rural, **DECLARA:**

Que esta Dirección Xeral formalizou coa Federación Galega de Municipios e Provincias (FEGAMP) e a Empresa Pública de Servizos Agrarios Galegos (SEAGA) o instrumento convencional arriba referido por un período de vixencia que abrangue dende a data da súa sinatura (9/8/2018) ata o trinta e un de decembro de dous mil vinteún (31/12/2021).

Que o instrumento convencional tivo por obxecto:

Instrumentar a cooperación da Administración Xeral da Comunidade Autónoma de Galicia, a través da Consellería do Medio Rural, Seaga e a Fegamp, cos concellos que voluntariamente se adhiran ao presente convenio, mediante o establecemento dun sistema público de xestión da biomasa nos montes ou terreos forestais incluídos nas redes de faixas secundarias de xestión da biomasa.

A cooperación que neste convenio se instrumenta, ten por fin garantir a prevención de incendios forestais, de modo que se acade a diminución do número de incendios forestais nas zonas de interface urbana garantindo así o interese público da seguridade de persoas e bens.

Que existe converxencia de intereses entre as entidades asinantes en orden á consecución do obxecto referido.

Que o instrumento convencional que se asinou fundaméntase no seguinte:

PRIMEIRO.- O artigo 4 da lei básica estatal, Lei 43/2003, do 21 de novembro, de montes, contempla a función social dos montes vinculada á produción de recursos naturais e servizos ambientais.

O importante valor que o monte cumpre para a nosa sociedade no seu conxunto, está ameazado pola propagación de incendios forestais, afectando a súa riqueza ambiental e paisaxística e ás actividades agroforestais que se desenvolven no monte. Así mesmo eses incendios están ameazando á seguridade das persoas e dos bens.

Como recorda a Lei 3/2007, do 9 de abril, de prevención e defensa contra os incendios forestais de Galicia, unha das áreas máis sensibles para a prevención dos incendios é da interface urbano-forestal, isto é, aquelas áreas que abarcan o perímetro común entre os terreos forestais e os núcleos de poboación habitados.

En outubro de 2017 púxose de novo en evidencia que en condicións meteorolóxicas extremas a intencionalidade incendiaria en Galicia se dispara cun nivel diario de novos lumes que, frecuentemente, superan os 100 lumes novos diarios.

Nestas condicións a dificultade de loita á vez cun elevado número de lumes simultáneos fai imprescindible o reforzo das medidas estruturais sobre o territorio, garantindo as discontinuidades no arboredo contempladas na normativa, así como os espazos abertos arredor dos núcleos habitados e outras instalacións para garantir unha mellor defensa da seguridade dos galegos, nestas situacións de múltiples lumes simultáneos provocados con intención de queimar en condicións, sobre todo, de ventos fortes.

Nas circunstancias extraordinarias púxose de manifesto a necesidade de adoptar medidas adicionais para evitar estes incendios especialmente complexos polo risco que existe para as persoas e bens. Así como a conveniencia de que esas medidas se implementen nun contexto máis amplo que comprometa a colaboración das administracións públicas con competencias en prevención de incendios forestais e que comprometa tamén ás persoas propietarias de terreos forestais que teñen a obriga de acometer esa prevención mediante a limpeza dos seus terreos.

Neste contexto, e a través do presente convenio, se canaliza a cooperación entre a Administración Local e a Administración Autonómica como vía para acometer tarefas de claro interese público como é a de xestionar a biomasa vexetal con alto potencial combustible, especialmente nos terreos forestais que estean cerca dos núcleos de poboación, asegurando a súa retirada con anterioridade á época de perigo de incendios polas persoas titulares das parcelas. Así como, en caso de incumprimento destas obrigas esenciais, asegurar a súa execución subsidiaria, a través de procedementos áxiles, por parte das administracións públicas.

SEGUNDO.- Conforme á Lei de prevención e defensa contra os incendios forestais de Galicia, e dentro do sistema de prevención e defensa contra incendios forestais de Galicia, son esenciais as denominadas redes de faixas de xestión de biomasa, como conxunto de parcelas lineais do territorio, estratexicamente situadas, onde se garante a xestión da biomasa, e dicir o control e a eliminación total ou parcial da biomasa forestal, mediante técnicas silvícolas idóneas, co obxectivo principal de reducir o risco de incendio.

Nestas redes de faixas é competencia da Xunta de Galicia a xestión das redes primarias e terciarias de xestión de biomasa, e compete ás entidades locais a xestión das redes secundarias.

É obrigatorio, nestas faixas a xestión da biomasa, entendida como aquelas operacións dirixidas a crear e a manter unha discontinuidade horizontal e vertical da carga de combustible no terreo forestal e na súa zona de influencia, a través do control ou a eliminación parcial ou total da biomasa vexetal.

As denominadas redes secundarias de xestión de biomasa, teñen un ámbito e son de competencia municipal e posúen a función prioritaria de protexer os núcleos de poboación, as infraestruturas, os equipamentos sociais, as zonas edificadas, os parques e os polígonos industriais.

A definición dos espazos que integran as faixas secundarias debe facerse nos Plans Municipais de prevención e defensa contra os incendios forestais, e, dentro desas faixas, a obriga de xestión de biomasa compete ás persoas titulares do dereito de aproveitamento sobre as parcelas incluídas nesas faixas.

No suposto de incumprimento destas obrigas por parte dos particulares, compete aos concellos a comunicación da necesidade do seu cumprimento, e advertir da execución subsidiaria de dita obriga pola Administración Local con repercusión de custos, e no seu caso, comiso de especies arbóreas prohibidas que deba retirar a Administración.

Na situación actual dos montes galegos, que na súa maioría son montes de particulares, moitas veces con reducida superficie, e ás veces con problemas de titularidade ou con persoas titulares descoñecidas que dificultan esa xestión da biomasa forestal, púxose de manifesto que o incumprimento polas persoas particulares da súa obriga de xestión de biomasa determina que existan circunstancias especiais de perigo de que se orixine un incendio forestal e se extenda ás parcelas limítrofes.

Para evitar esta situación aborouse unha modificación legislativa mediante a Lei 9/2017, de medidas fiscais e administrativas, que permitiu axilizar as actuacións de execución subsidiaria, mais resulta necesario continuar na labor de prevención dos incendios forestais, adoptando as actuacións necesarias para facilitar que as persoas titulares dos montes poidan cumprir as súas obrigas de xestión da biomasa contribuíndo a ese esforzo por parte das administracións competentes, naquelas zonas que reúnen circunstancias de especial perigo ou necesidade, de modo que se contribúa a normalizar actuacións que deben ser ordinarias e formar parte do adecuado coidado dos montes. E adoptando as actuacións necesarias para que a execución subsidiaria da xestión da biomasa nas faixas secundarias se adopte o antes posible.

Estímase que en Galicia as faixas secundarias poden superar as 130.000 ha. Destas pode estimarse que a metade están ocupadas por terreos que incumpren a normativa en vigor.

Un investimento mantido de 7,5 millóns de euros anuais (5.696.000 € no que resta do ano 2018) que permitiría actuar nunhas 16.000 ha de faixas secundarias, garantindo ata o 2021 actuar nas faixas secundarias dos concellos máis afectados polos lumes, tanto no que respecta aos terreos abandonados, como naqueles de particulares que se adhiran á subscripción dun contrato de xestión de biomasa coa entidade xestora do sistema que se diseña no presente convenio.

As actuacións a desenvolver incluírán tamén o apoio aos concellos para a determinación das faixas secundarias de xestión de biomasa nos plans municipais de defensa contra os incendios.

Estes plans quedarán reflectidos a nivel de parcela catastral nun visor que no 2021 abranguerá todos os concellos de Galicia.

TERCEIRO.- Conscientes da situación descrita, a Xunta de Galicia pon en marcha un Plan estratéxico de prevención de incendios forestais que inclúe varias medidas, entre elas a que se instrumenta a través deste convenio mediante a cooperación como vía para realizar unha misión de interese público como é a prevención de incendios forestais mediante a xestión da biomasa

nos concellos nos que as faixas de xestión de biomasa poden ocasionar maiores problemas de incendios, medida que se instrumenta mediante o presente convenio.

Así, este convenio instrumenta esa cooperación nas tarefas de interese público, mediante o fomento da necesaria prevención de incendios por parte das persoas particulares, facilitando que cumpran coa súa obriga de xestión da biomasa dos seus montes. Así, e a través deste convenio, co fin de que os montes queden nun estado de ausencia de perigo para os bens e as persoas, aquelas persoas titulares de montes que se comprometan a formalizar coa entidade xestora do sistema un contrato de xestión da biomasa dos seus montes durante o prazo de vixencia deste convenio, abonando unha tarifa uniforme fixada por hectárea, beneficiaranse das vantaxes do sistema, que inclúen a asunción polas administracións convenientes dos maiores custos que poida dar lugar a indicada xestión.

E se instrumenta tamén a cooperación nas tarefas de interese público, mediante a cooperación para a execución subsidiaria da xestión da biomasa nos casos nos que as persoas particulares non cumpran coas súas abrigas legais.

CUARTO.- Son varios os fundamentos legais da cooperación entre administracións para poder acometer unha misión común de servizo público.

Así, e entre as competencias que, no relativo ás relacións coas entidades locais galegas, corresponden á Xunta de Galicia, de acordo co disposto nos artigos 194 e 195 da Lei 5/1997, do 22 de xullo, de Administración Local de Galicia, está a xenérica de cooperación e colaboración, podéndose levar a cabo mediante a subscrición de convenios.

En particular, o artigo 198 da Lei prevé que, coa finalidade da máis eficaz xestión e prestación dos servizos da súa competencia, a Xunta de Galicia e as entidades locais poden, mediante os convenios, coordinar as políticas de fomento dirixidas a un mesmo sector, executar puntualmente as obras ou os servizos da competencia dunha das partes, desenvolver actividades de carácter prestacional e adoptar as medidas oportunas para acadar calquera outra finalidade de contido análogo ás anteriores.

A Lei 3/2007, do 9 de abril, de prevención e defensa contra os incendios forestais de Galicia, tamén regula unha específica colaboración entre Xunta de Galicia e entidades locais na materia obxecto do presente convenio.

Así, o artigo 1 desta lei establece o seu obxecto de defender os montes ou os terreos forestais fronte aos incendios e protexer as persoas e os bens afectados por eles, promovendo a adopción dunha política activa de prevención coordinada de todas as administracións públicas de acordo coa lexislación galega en materia de emerxencias, baseada, entre outros extremos, na actuación nos montes e nas áreas lindeiras mediante os tratamentos adecuados da biomasa e no establecemento das condicións para a protección dos asentamentos rurais respecto aos incendios forestais, no marco dunha política integral de desenvolvemento rural.

A lei atribúe no seu artigo 6 á Xunta de Galicia, para o seu exercicio polo Consello da Xunta de Galicia e a consellería competente en materia forestal, entre outras competencias, as relativas a establecer a política xeral de prevención e loita contra os incendios forestais; programar e

En cumprimento das anteriores previsións legais, e no marco da súa responsabilidade na xestión e na dirección do sistema de prevención e defensa contra os incendios forestais de Galicia e na planificación estratéxica de prevención dos incendios forestais, a Administración Xeral da Comunidade Autónoma de Galicia, a través da Consellería do Medio Rural, desexa cooperar cos concellos no exercicio das competencias que lles corresponden na prevención dos incendios forestais a través da xestión da biomasa e a retirada de especies arbóreas nas redes de faixas secundarias de xestión de biomasa, o que se instrumenta mediante a creación no presente convenio dun sistema público de xestión da biomasa nas faixas secundarias.

O presente convenio, polo tanto, baséase nos principios de colaboración e cooperación entre administracións, polo que non afecta nin altera o sistema legal de distribución de competencias na materia, recollido na lexislación indicada e, en particular, non afecta ás competencias locais nin supón a asunción pola administración autonómica destas.

QUINTO.- No marco do indicado no apartado anterior, o presente convenio prevé a adhesión voluntaria ao sistema público de xestión da biomasa nas faixas secundarias nel previsto de aqueles concellos interesados en obter a cooperación da Administración Xeral da Comunidade Autónoma para o exercicio das súas competencias en relación coa xestión da biomasa e retirada de especies arbóreas nas redes de faixas secundarias de xestión de biomasa.

A adhesión cos concellos estará condicionada a que se cumpran os requisitos que se establecen no presente convenio e existan dispoñibilidades económicas suficientes.

SEXTO.- A Federación Galega de Municipios e Provincias (Fegamp) é unha asociación sen ánimo de lucro constituída polos entes locais galegos que inclúe entre as súas finalidades a de participar en calquera asunto que garde relación cos intereses comúns dos entes locais que integran o dito territorio. En particular, de acordo cos seus estatutos, a Fegamp poderá facilitar intercambios de información mutua e asesorar e asistir aos seus membros.

En particular, a Disposición transitoria terceira da Lei 5/1997, de Administración Local de Galicia, establece que a Federación Galega de Municipios e Provincias, recoñecida polas entidades locais como a entidade asociativa máis representativa e maioritaria, terá as facultades derivadas da súa representatividade.

SÉTIMO.- Seaga é unha sociedade mercantil pública autonómica, a cal actúa en consideración de medio propio e de servizo técnico da Administración Xeral e do Sector Público Autonómico de Galicia, atendendo a diversas actuacións, entre as que se atopan obras, traballos e prestación de servizos en materias forestais, conservación e protección do medio rural e ambiental, especialmente, destacando a súa intervención na prevención e loita contra os incendios forestais.

Que os intereses converxentes das partes asinantes exclúen o ánimo de lucro, e non poden satisfacerse axeitadamente mediante a celebración dun contrato dos contemplados na Lei 9/2017, de 8 de novembro, de Contratos del Sector Público, ou doutro instrumento alleo á natureza estritamente convencional.

XUNTA DE GALICIA

CONSELLERÍA DO MEDIO RURAL

Dirección Xeral

de Ordenación Forestal

En atención ao exposto, e a fin de dar cumprimento ao preceptuado no artigo 15.2 da Lei 1/2016, de 18 de xaneiro, de transparencia e bo goberno, estimouse xustificado o recurso á sinatura do instrumento convencional, con exclusión doutras figuras.

E para que conste, asínase esta memoria, en Santiago de Compostela.

